

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.
23/3277

Vår ref.
100/18126

Dato:
30.10.2023

Høringsvar – Endringer i forskrift om standarder og nasjonale e-helseløsninger (økning i betalingen for nasjonale e-helseløsninger mv.)

Apotekforeningen viser til høringsnotat fra Helse- og omsorgsdepartementet av 12. september 2023.

Støtter følgende foreslåtte endringer

Apotekforeningen støtter foreslåtte endringer i betalingen for e-resept, herunder:

- At apotek ikke skal betale for FM/SFM (løsninger/komponenter apotekene ikke bruker)
- At også Helfo og Statens legemiddelverk skal betale

Apotekforeningen forutsetter samtidig at man justerer beløpet apotekene skal betale for e-resept, slik at kostnadene til test og godkjenning av SFM faktisk tas som del av denne komponenten og ikke som del av det beløpet apotekene skal betale.

Det vises til kommentar på s.9 i notatet fra Teknisk beregningsutvalg:

«På forespørsel fra Apotekforeningen har Norsk helsenett synliggjort at 4 millioner kroner tilhørende godkjenningsprosessen for e-resept er kostnader tilhørende Sentral forskrivningsmodul.»

Apotekene skal følgelig betale 12,9 mill. kroner i 2024 og ikke 13,3 (10 % av $133-4=129$ mill.)

Virkningen for apotek er urimelige, til tross for foreslåtte endringer i forskriften

Apotekforeningen fastholder at virkningen er urimelig:

- Ulik behandling av apotek sammenlignet med andre aktører når det gjelder finansiering av en offentlig løsning som alle er pålagt å bruke:
 - Apotek får ingen form for kompensasjon over statsbudsjettet slik offentlig helsetjeneste får.
 - Andre private aktører som private sykehus betaler ikke for bruk av e-resept.

Apotekene blir heller ikke kompensert gjennom økning i den myndighetsregulerte avansen på legemidler, som skal finansiere apotekenes håndtering av reseptlegemidler, herunder bruk av

e-resept. Når apotekene først skal dekke kostnadene til drift og forvaltning av en nasjonal e-helseløsning, må den myndighetsregulerte apotekavansen justeres tilsvarende.

Apotekbransjens merkostnader som følge av for dårlig datakvalitet i e-resept

Den nye apotekløsningen som er under innføring i apotekene, er utviklet i henhold til de krav og spesifikasjoner NHN har satt for å bruke e-resept. Apotek opplever imidlertid fortsatt utfordringer knyttet til datakvaliteten i e-resept. Dette skyldes hovedsakelig at EPJ-løsninger ikke er iht. gjeldene krav og spesifikasjoner. Reseptformidleren validerer heller ikke at den informasjonen som videreformidles gjennom Reseptformidleren er iht. de krav som er satt. Dette påfører apotekene betydelig merkostnader i form av:

- Utviklingskostnader knyttet til å gjøre tekniske endringer i apotekløsningen for å kompensere for feil og mangler tidligere i verdikjeden/hos andre aktører.
- Mye ekstra tidsbruk i apotek for å håndtere ulike feilsituasjoner manuelt.

Vi viser til vårt høringssvar 24. oktober 2022 knyttet til endringer i samme forskrift, hvor vi også pekte på de utfordringene bransjen har med for dårlig datakvalitet i e-resept. Utfordringene har i tillegg vært presentert i møter både med departementet og med NHN uten at det har ført til forbedrende tiltak.

Bransjen har på denne bakgrunn kartlagt hvilke faktiske kostnader dette påfører apotekene.

Om beregningene:

- Kostnader er kun tatt med der datakvaliteten i Reseptformidleren definitivt har vært for lav.
- Beregningene er nøkterne og er redusert der kostnader har hatt tilleggsformål.
- Både tids- og prisberegninger er delvis gjort sjablongmessig, men likevel etter grundige og nøkterne vurderinger.
- Kun direkte henførbare kostnader er tatt med.

Apotekbransjens kostnader for påkrevde endringer i egne systemer frem til dags dato:

Ca. kr. 10 mill.

Apotekbransjens fremtidige årlige kostnader (primært medgått tid til merarbeid i apotekene):

Ca. kr. 50 mill.

Apotekforeningen kan ved behov utdype beregningsgrunnlaget nærmere.

Dette er nok et eksempel på offentlige løsninger apotekene er pålagt å bruke, som påfører bransjen betydelige merkostnader som ikke kompenseres (jf. bl.a. pålegg om å implementere Forfalskningsdirektivet).

Det er svært urimelig at en nasjonal e-helseløsning som er lovpålagt å bruke, har manglende datakvalitet som påfører apotekbransjen kostnader det ikke kompenseres for, og som heller ikke hensyntas ved beregning av apotekenes betalingsplikt. Det er i tillegg urimelig at myndighetene ikke sørger for å iverksette nødvendige korrigerende tiltak.

Et krav til tilstrekkelig og riktig datakvalitet i en nasjonal e-helseløsning må forskriftsfestes. Dette vil både øke pasientsikkerheten og bidra til reduserte merkostnader for apotekene.

Manglende deltakelse i Nasjonal e-helseråd

I kapittel 4.1 i høringsnotatet står det følgende:

«Direktoratet skal også sørge for at vekst i kostnader til forvaltning og drift som er en konsekvens av investeringsbeslutninger og tiltak i nasjonal e-helseportefølje, synliggjøres og behandles i rådsmodellen»

Det vises også flere steder i høringsnotatet til at kostnadene til forvaltning og drift av de nasjonale e-helseløsningene ble drøftet i Nasjonalt e-helseråd den 23. juni 2023.

Apotekforeningen har til tross for gjentakende forespørsler og henstillinger til Direktoratet for e-helse, fortsatt ikke fått en plass i Nasjonalt e-helseråd.

Hvis apotekene først skal bidra med å dekke kostnadene til drift og forvaltning av en nasjonal e-helseløsning, må de også ha mulighet til å påvirke hva som utløser kostnadsvekst.

Med vennlig hilsen
for APOTEKFORENINGEN

Anne-Lise Härter
direktør e-helse